

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Náboženství na Zemi
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_Z.1.15
Autor vzdělávací materiálu:	PaedDr. Alena Vondráčková
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1.pololetí školního roku 2013/2014
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Geografie
Vzdělávací předmět:	Zeměpis
Tematická oblast:	Obyvatelstvo a sídla
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník vyššího gymnázia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:	Výukový materiál pro žáky 4. ročníku gymnázia pro předmět zeměpis, slouží pro interaktivní výklad a samostudium a je doplněn několika problémovými úkoly. Další úkoly jsou formulovány v pracovním listě.
Citace použitých zdrojů:	Mirvald, Stanislav a kol. Geografie – socioekonomická část. SPN – pedagogické nakladatelství a. s., 1998. ISBN 80-7235-008-0. s. 39 - 41 Bičík, Ivan a kol. Příroda a lidé Země. Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Praha, 2004. s. 84 - 94 Hanus Martin a kol. Školní atlas dnešního světa. 1. vydání. TERRA, s.r.o. a TERRA –KLUB o. p. s., 2011. ISBN 978-80-902282-6-9 http://islaam_introduction.tripod.com/al-islaamPhotos.html Hanus, Martin a kol. Náboženství na Zemi. Dnešní svět. 3/2006/2007, s.1 – 22, ISSN 1801-4119
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Citace použitých zdrojů:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Buddhistické_symboly

<http://wallpaperan.com/borobudur-temple-wallpaper.html>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Křesťanství>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Buddhismus>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brahma_Mus%C3%A9e_Guimet_25971.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vishnu_National_Museum01.jpg

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

Náboženství na Zemi

Náboženství

chápeme jako **vztah k bohům, bohu**, na nichž člověk závisí a k nimž se obrací s prosbou o ochranu.

očekávání splnění tužeb

vysvětlování světa učení o bohu

– umožňuje orientovat se ve světě a poskytuje **vzorce chování**

Členění náboženství

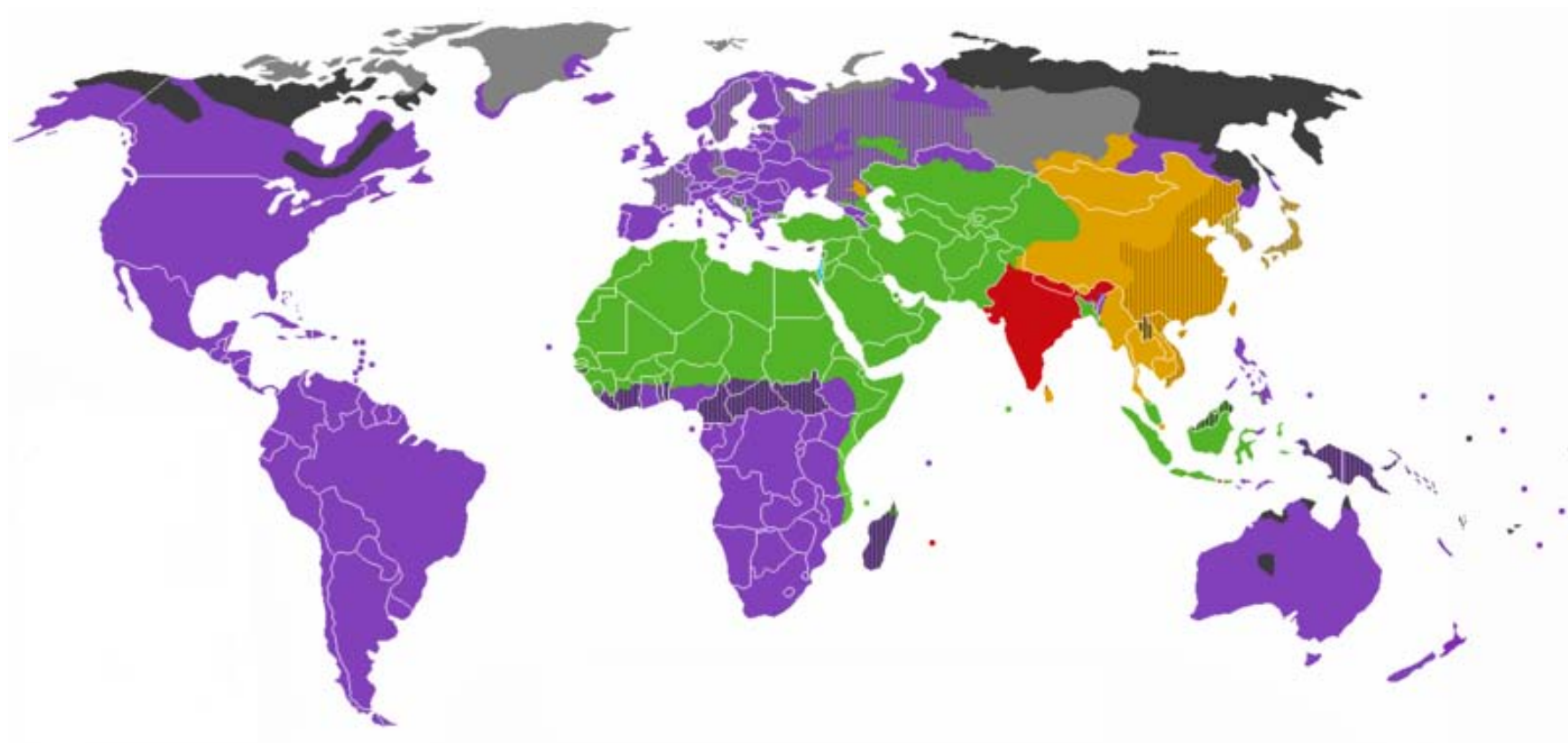
Primitivní: etnika na nižším stupni vývoje
šamanismus, totemismus, animismus, magie

Národní náboženství: hinduismus, taoismus, konfucionismus,
šintoismus, judaismus

Světová náboženství:
křesťanství – římskokatolické, protestantské, pravoslavné
islám- sunnité a šíité
buddhismus

Sekty – náboženské skupiny nebo organizace, které se nacházejí v
relativním napětí s ostatní společností,
často hluboké ovlivňování psychiky, manipulování lidmi, „ vymývání
mozků“

Rozšíření náboženství ve světě

Přiřad' k barvám následující náboženství:

**křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, judaismus, šintoismus,
konfucionismus a taoismus, bez vyznání**

Rozšíření náboženství v Evropě

- Římskokatolická církev
- Pravoslaví
- Protestantství
- Sunnitský islám
- Šiitský islám
- Buddhismus

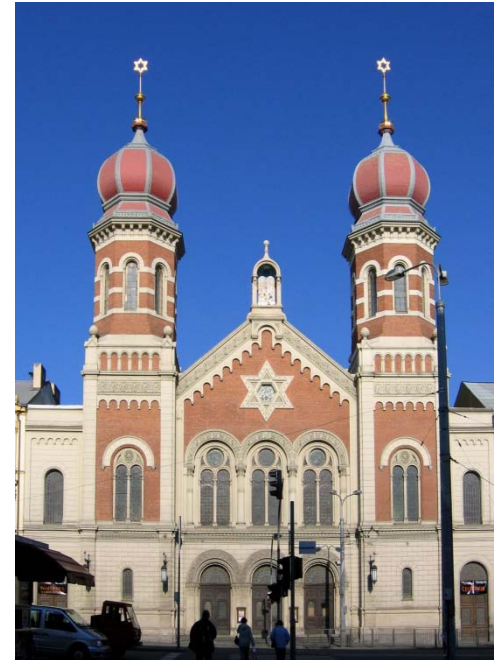
Al Aksa

Borobudur – největší buddhistický chrám na Bali

**buddhistický chrám
Mahábódhi
v indické Bódhgaji**

Chrámová hora

Kaaba v Mekce

Přiřad'

- Angkor Vat buddhistický chrám v Kambodži.
- Meidži – šintoistická svatině v Tókjó
- Varánásí – svaté město na Ganze)
(chrám Kaši Višvanáth)

Symbols náboženství

křesťanství, židovství,
hinduismus, bahá'í

islám, keltský kříž,
taoismus, šintoismus

Svastiku dnes známe jako rasistický symbol, nicméně původně měla význam zcela jiný, měli bychom proto respektovat **kultury které i dnes svastiku uctívají jako kladný náboženský symbol.** v hinduismu značí jednotlivé formy boha Brahmy. V buddhismu reprezentuje universální harmonii a rovnováhu protikladů. Pravotočivá svastika tak jak jí známe má velmi mnoho významů, nejčastěji však představuje sílu a inteligenci.

budhismus, sikhismus,
svastika, jainismus

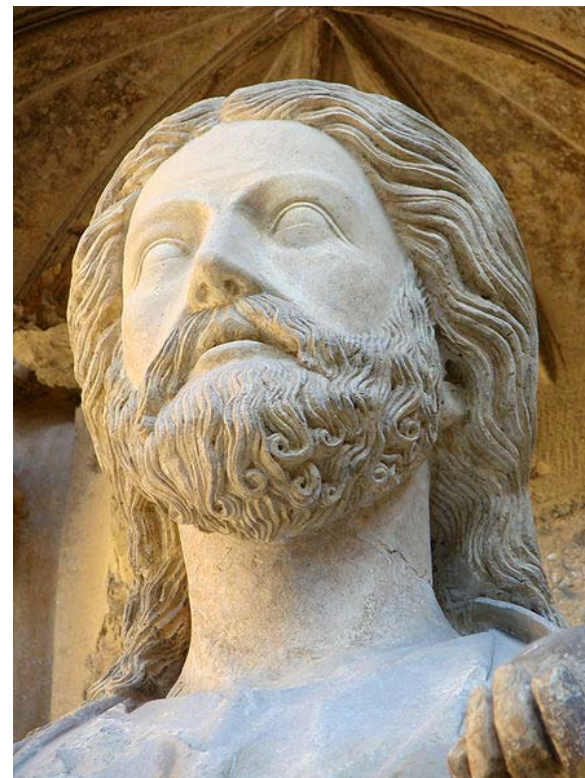

Ve skupinách připravte krátké referáty o jednotlivých náboženstvích (vzniku, božstvech, symbolech).

Desatero přikázání

V jednoho Boha věřiti budeš.
Nevezmeš jméno boží nadarmo.
Pomni, abys den sváteční světil.
Cti otce svého i matku svou.
Nezabiješ.
Nepokradeš.
Nesesmilníš.
Nepromluvíš křivého svědectví.
Nepožádáš manželky bližního svého.
Aniž požádáš statku jeho.

Hlava Krista (Remeš, 13. stol.)

Islám

arabsky: ;

je monoteistické abrahámovské náboženství založené na učení proroka Muhammada, náboženského a politického vůdce působícího v 7. století.

Slovo *islám* znamená „podrobení se“ či odevzdání se Bohu (arabsky Alláh)

Základní knihou islámu je **Korán**, veršovaná sbírka božích sdělení věřícím, kterou podle muslimů Mohamedovi nadiktoval prostřednictvím archanděla Gabriela sám Bůh.

Pět pilířů islámu

Víra v jedinstvo Boží a božské poslání Mohameda (Šahada)

Modlitba - pětkrát denně s qiblou v Mekce (Salát)

(qibla = směr otočení, Mohamed ustanovil jako směr muslimské modlitby po vzoru židů Jeruzalém. Po roztržce s židy, kteří ho jako proroka nepřijali, *kiblu* otočil směrem k Mekce.)

Půst (v měsíci Ramadánu od úsvitu do soumraku) (Saum)

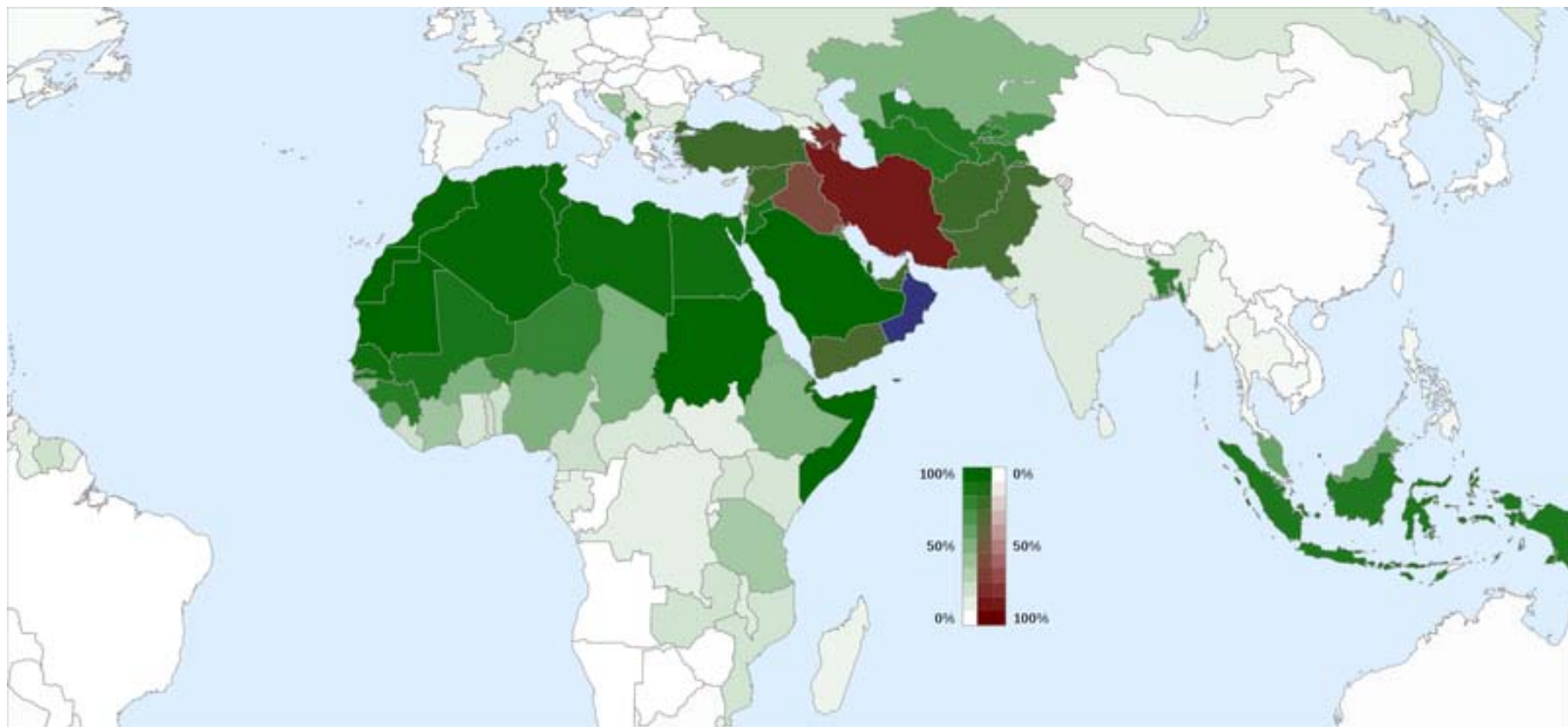
Udílení almužny chudým (2,5 % čistých ročních zisků ve prospěch nižších sociálních vrstev: **zakát**

Pouť do Mekky (jednou za život, umožňuje-li to finanční situace a zdravotní stav muslima) (Hadždž)

Hvězda a Půlměsíc - zobrazuje půlměsíc a planetu Venuši jako Jitřenku.

Pět cípů planety Venuše symbolizuje pět pilířů Islámu.

Rozšíření islámu ve světě

85% sunnité, 15% šíité

Buddhismus

je nábožensko-filosofický systém, jehož základ vytvořil **Gautama Buddha** pravděpodobně v **5. století př. n. l. v severovýchodní Indii**.

Buddhismus je označován jako **ateistické náboženství**. Na rozdíl od teistických náboženství jsou božstva považována za běžné smrtelné a nevědomé bytosti podobně jako lidé nebo zvířata, pouze je převyšují svou moudrostí, schopnostmi a dlouhověkostí.

Buddhova filosofie uvádí **tři charakteristiky všeho existujícího**:

Všechny jevy jsou pomíjivé,

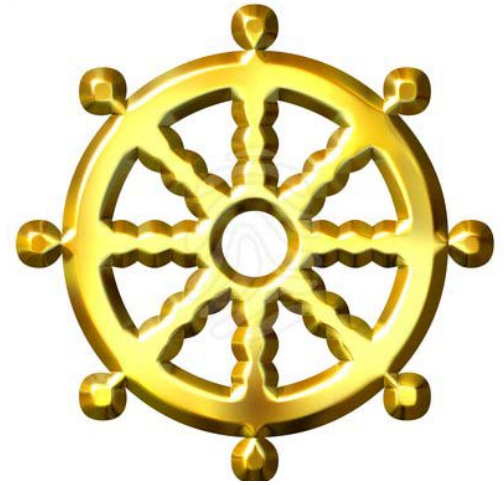
Všechny jevy přinášejí utrpení,

Veškeré bytí je iluzorní jako sen.

Pro Buddhu bylo důležité vymanit se z neustálého koloběhu iluzorní existence, který je ve své podstatě strastiplný, jelikož vše budeme muset jednoho dne opustit.

Zastavení koloběhu neustálého znovuzrozdávání se nazývá **nirvána**.

Střední odhad počtu buddhistů na světě je kolem jedné miliardy.

Hinduismus

je to označení pro tradiční **indický filosofický a náboženský koncept** založený na historických duchovních praktikách, které jsou součástí životního stylu. Hinduismus není možno považovat za náboženství v evropském smyslu, nýbrž je to **dharma (způsob bytí)**. V pravém slova smyslu jde o nábožensko-sociální systém, který v sobě zahrnuje **právní a společenské normy**.

Nauka o **reinkarnaci**. Lidská duše se podle ní po smrti znovu narodí do jiného těla. Kde a v jakých podmínkách se narodí určuje tzv. *karmanový zákon* (od *karman* = čin). **Člověk si svými činy vytváří buď dobrou nebo špatnou karmu.**

Jednotlivé varny/kasty jsou:

1. **bráhmani**, kněží
2. **kšatrijové**, válečníci, panovníci
3. **vaišjové**, obchodníci, zemědělci a řemeslníci
4. **šúdrové**, služebníci ostatních varen

Nedotknutelní nepřísluší k žádné varně a jsou zcela naspodu sociální hierarchie. Mohou vykonávat jen rituálně nečisté práce a platí pro ně mnohá přísná omezení (např. člověk s varnou by se znečistil už tím, kdyby na něj padl stín nedotýkatelného).

Jóga – pro tělesné a hlavně duchovní zdokonalování byl v hinduismu vypracován systém jógy, v němž klíčovou úlohu hraje **meditace**.

Hlavními bohy je trojice **Brahma, Višnu a Šiva** (dohromady označovaní jako Trimúrti). Brahmani zase považují za hlavního a jediného boha Šivu.

KONEC